

Bruselj, 18. junij 2021
(OR. en)

9932/21

PI 55
MI 487
COMPET 497
RECH 313
COVID-19 275
WTO 160
COMER 63
SAN 412
PHARM 133
SEMENCES 32
COPEN 287
DROIPEN 112

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 9381/21 + ADD1

Zadeva: Sklepi Sveta o politiki intelektualne lastnine (18. junij 2021)

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o politiki intelektualne lastnine, ki jih je Svet (ekonomske in finančne zadeve) odobril na seji 18. junija 2021.

Sklepi Sveta o politiki intelektualne lastnine

SVET EVROPSKE UNIJE:

1. OPOZARJAJOČ NA:

- Sklepe Sveta z dne 10. novembra 2020 o politiki intelektualne lastnine in reviziji sistema industrijskih modelov v Uniji¹;
- Sporočilo Komisije z dne 25. novembra 2020 „Aksijski načrt za pravice intelektualne lastnine v podporo okrevanju in odpornosti EU“², v katerem je intelektualna lastnina opredeljena kot ključno sredstvo EU, hkrati pa priznано, da je treba za to, da bi bila ta učinkovita, vzpostaviti dobro umerjene politike, da se podjetjem pomagajo izkoristiti njihovi izumi in stvaritve, hkrati pa zagotoviti, da bodo koristili gospodarstvu in družbi na splošno;
- Sklepe izrednega zasedanja Evropskega sveta 24. in 25. maja 2021³, zlasti poziv k okrepitvi prizadevanj za zagotovitev globalnega, pravičnega dostopa do cepiv proti COVID-19 ter zavezo EU in držav članic, da bodo pospešile zagotavljanje dostopa do cepiv v podporo državam v stiski in pomagale pri razvoju lokalnih proizvodnih zmogljivosti v skladu z Rimsko deklaracijo s svetovnega vrha o zdravju;
- Sklepe Sveta z dne 23. aprila 2021 o „Ekipi Evropa“⁴, v katerih so obravnavani globalni vidiki pandemije COVID-19 in v katerih je navedeno, da je treba nujno zagotoviti pravočasen, pravičen in enakopraven globalen dostop do varnih, cenovno dostopnih in učinkovitih cepiv, terapij in diagnosticiranja za COVID-19. V povezavi s tem je v sklepih potrjeno, da so EU in njene države članice v središču zadevnih mednarodnih prizadevanj, zlasti pri pobudi „pospeševalec dostopa do orodij proti COVID-19“ in instrumentu COVAX, ki je del te pobude;

¹ UL C 379I, 10.11.2020, str. 1.

² Dok. 13354/20.

³ Dok. EUCO 5/21, točka 3.

⁴ Dok. 7894/21.

- Sporočilo Komisije z dne 17. februarja 2021 „Inkubator HERA: Skupno predvidevanje grožnje zaradi različic COVID-19“⁵, v katerem je navedeno, da je eden od najhitrejših načinov za povečanje proizvodnje cepiv okrepitev proizvodnih zmogljivosti in zmogljivosti za polnjenje in pakiranje, kar lahko vključuje prostovoljno izmenjavo strokovnega znanja in souporabo intelektualne lastnine na področju cepiv in njihovih tehnologij, da se skrajša čas, potreben za prenos teh tehnologij;
- pristop Unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah, ki je prispeval k izboljšanju in modernizaciji sistemov zaščite geografskih označb na svetovni ravni; v zvezi s tem opominja, da je pripravljen preučiti uvedbo sistema za zaščito *sui generis* za nekmetijske proizvode na ravni EU na podlagi temeljite ocene učinka morebitnih stroškov in koristi in ob upoštevanju povratnih informacij, ki so jih deležniki zagotovili v okviru nedavne začetne ocene učinka Komisije in njenega javnega posvetovanja;
- Sklepe z dne 21. septembra 2020⁶, v katerih Svet poziva k ukrepom, ki bodo MSP omogočili, da v celoti izkoristijo priložnosti enotnega trga, vključno z omogočanjem naložb v rast s spodbujanjem naložb v zvezi z intelektualno lastnino, namenjenih MSP; Svet v teh sklepih tudi pozdravlja sporočilo Komisije z dne 10. marca 2020 o dolgoročnem akcijskem načrtu za boljše izvajanje in uveljavljanje pravil enotnega trga⁷, v katerem je poudarjeno, da je treba okrepiti uveljavljanje pravic intelektualne lastnine ter prepovedi ali omejitev dajanja nezakonitega ali ponarejenega blaga na enotni trg;

⁵ Dok. 6375/21.

⁶ Dok. 10698/20.

⁷ Dok. 6778/20.

Akcijski načrt za pravice intelektualne lastnine

2. POZDRAVLJA akcijski načrt Komisije za pravice intelektualne lastnine in v njem napovedane pobude za boljšo zaščito intelektualne lastnine, spodbujanje učinkovite uporabe in razvoja intelektualne lastnine, enostavnejši dostop do sredstev, zavarovanih z intelektualno lastnino, in njihovo souporabo, boj proti kršitvam pravic intelektualne lastnine ter pošteno ravnanje na svetovni ravni;
3. ODLOČNO POZIVA Komisijo, naj si prednostno prizadeva za to, da bi pravočasno predložila ustrezne zakonodajne predloge, vključno s čimprejšnjim predlogom za revizijo in posodobitev zakonodaje EU o industrijskih modelih, da bi bila ta bolj dostopna, zlasti za MSP; Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE napredek pri nezakonodajnem delu, napovedanem v akcijskem načrtu, vključno s prihodnjo zbirko orodij EU za boj proti ponarejanju in prizadevanju na področju umetne inteligence, izmenjave podatkov in izboljšane „infrastrukture avtorskih pravic“;

Vloga intelektualne lastnine pri obvladovanju pandemije COVID-19

4. ZAVEDAJOČ SE, da je imela pandemija COVID-19 – in še vedno ima – resne posledice za svetovno gospodarstvo, in priznavajoč, da so nujni ukrepi bili in še vedno so potrebni, da se podprejo raziskave in razvoj ter povečajo zmogljivosti za proizvodnje cepiv, zato da bi bila EU kmalu spet enako konkurenčna v svetovnem merilu in bi spet dosegala enako gospodarsko rast;
5. POUDARJAJOČ, da inovacije in ustvarjalnost v Uniji tudi v času krize niso usahnile in da se je sistem pravic intelektualne lastnine izkazal za gonilo inovacij, konkurenčnosti, gospodarske rasti in trajnostnega razvoja, pa tudi za ključni okvir za spodbujanje sodelovanja ter prenosa znanja in tehnologije, in bi moral to ostati tudi v prihodnje;
6. UPOŠTEVAJOČ, da je tesno sodelovanje med vsemi zadevnimi javnimi in zasebnimi akterji, ki po potrebi temelji na prostovoljnih rešitvah za souporabo intelektualne lastnine, pa tudi izmenjavo znanja in izkušenj ter podatkov, obetaven način za spoprijemanje z morebitnimi izzivi in hitro povečanje proizvodnih zmogljivosti in zalog po vsem svetu ter zagotovitev dostopa do kritičnih proizvodov za diagnosticiranje, zdravljenje in preprečevanje COVID-19, vključno s cepivi;

7. UPOŠTEVAJOČ, da je Unija dejavna v poglobljenem dialogu znotraj Svetovne trgovinske organizacije (STO) in drugih mednarodnih forumov, da bi preučili, kako bi lahko z učinkovitimi in pragmatičnimi pristopi, kot so združevanje patentov, pobude za licenciranje in platforme za izmenjavo znanja/zagotavljanje dostopa do cepiv, najboljše podprli cenovno dostopen in enakopraven dostop do zdravil in cepiv proti COVID-19 ter do diagnosticiranja in zdravljenja te bolezni, da bi zagotovili zanesljiv, hiter in univerzalen odziv na pandemijo; UPOŠTEVAJOČ, da je Unija pripravljena razpravljati tudi o drugih orodjih, vključno s prožnostjo, ki jo omogočata člena 31 in 31a Sporazuma TRIPS;
8. PRIZNAVAJOČ, da je pandemija vplivala tudi na delo uradov za intelektualno lastnino; UPOŠTEVAJOČ, da so se uradi za intelektualno lastnino prilagodili temu izzivu, zlasti s spodbujanjem spletnih in brezpapirnih postopkov, s čimer so zagotovili varnost za uporabnike sistema intelektualne lastnine in osebje uradov za intelektualno lastnino, hkrati pa zagotovili nemoteno delovanje v EU v prid inovacijam;
9. POZDRAVLJA podporne ukrepe Komisije v zvezi s COVID-19, ki omogočajo zanesljiv, trden in uravnotežen sistem intelektualne lastnine, osnovan na zeleni in digitalni podlagi, ki bo prispeval k bolj trajnostnemu gospodarstvu;
10. Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE nadaljnje razprave o možnih orodjih intelektualne lastnine in možnostih za boljše usklajevanje pri obvladovanju čezmejnih kriznih razmer; PRIZNAVA pripravljenost Komisije, da v okviru dela projektne skupine za povečanje industrijske proizvodnje cepiv proti COVID-19 zagotovi podporo pri morebitnih vprašanjih v zvezi z intelektualno lastnino;
11. OPOZARJAJOČ, da je EU glavna svetovna izvoznica cepiv, saj se polovica celotne proizvodnje v Uniji izvozi v druge dele sveta, in je med največjimi finančnimi donatorkami za instrument COVAX, POUDARJA, da je potrebna večja globalna podpora za instrument COVAX, in POZIVA vse države, ki proizvajajo cepiva, naj omogočijo izvoz in preprečijo ukrepe, ki motijo dobavne verige, ter tako dejavno prispevajo k svetovnim prizadevanjem za povečanje zalog po vsem svetu;

MSP in njihovo gospodarsko okrevanje

12. ZAVEDAJOČ SE, da so bili zaradi poslabšanja epidemioloških razmer sprejeti številni omejevalni ukrepi za preprečevanje pandemije in odzivanje nanjo;
13. UPOŠTEVAJOČ, da je treba nujno razviti in implementirati nove instrumente za podporo MSP pri kritju njihovih stroškov poslovanja, vključno s tistimi, ki so povezani z varstvom in upravljanjem njihovih pravic intelektualne lastnine, da bi ublažili negativne učinke na njihovo splošno finančno stanje;
14. PRIZNAVA vse večje težave zaradi sedanje krize in neizogibne posledice za gospodarske akterje, zlasti za MSP, kar zadeva opredelitev poslovnih strategij za krepitev njihove konkurenčnosti in pospešitev gospodarske rasti;
15. POUDARJA, da sta varstvo in vrednotenje pravic intelektualne lastnine in poslovnih skrivnosti za MSP bistvena dejavnika z vidika konkurenčnosti, inovacij, ustvarjanja vrednosti in zagotavljanja trajnosti;
16. PRIZNAVA, da raziskovalna infrastruktura ustvarja dodano vrednost, kadar se sočasno uporablja za raziskave in uporabo v tehnologiji, ki je področje, na katerem ima intelektualna lastnina pomembno vlogo pri sodelovanju s podjetji, zlasti MSP, to pa omogoča aktivacijo inovacijskega potenciala za uresničitev širših strateških prednostnih nalog EU;
17. SE STRINJA z oceno iz akcijskega načrta za pravice intelektualne lastnine, da velik del MSP in raziskovalcev še ne izkorišča vseh možnosti, ki jih ponujata zaščita intelektualne lastnine in njeno vrednotenje, zato POZIVA k nadaljnjim ukrepom za spodbujanje učinkovite uporabe in implementacije pravic intelektualne lastnine v MSP;

18. zato POZDRAVLJA vzpostavitev in implementacijo podpornega sklada za MSP s strani Komisije in Urada Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO), iz katerega se financirata svetovanje o vlogi intelektualne lastnine v poslovni strategiji MSP ter registracija blagovnih znamk in industrijskih modelov prek nacionalnih, regionalnih in EU sistemov intelektualne lastnine; MENI, da bi bilo to podporo v prihodnje koristno razširiti na patente;
19. PRIZNAVA, da bo delo urada EUIPO ter nacionalnih in regionalnih uradov za intelektualno lastnino v okviru mreže Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPN) bistveno za uspeh te nove pobude, zlasti v navezi s splošnimi instrumenti za podporo podjetjem, kot je Enterprise Europe Network, pobudami za grozde in drugimi podpornimi mrežami, povezanimi z intelektualno lastnino, kot so centri za informiranje o patentih;
20. POZIVA Komisijo, naj razvije in okrepi sodelovanje z EUIPN ter različnimi podpornimi mrežami in ponudniki storitev, povezanimi z intelektualno lastnino, s čimer bi zagotovili, da bi bili sedanji in prihodnji podporni ukrepi za intelektualno lastnino za MSP v vseh državah članicah EU koherentni in bi se med seboj dopolnjevali, tako da bodo zajete vse pravice intelektualne lastnine, kar bo malim podjetjem omogočilo konkurenčnost, inovacije in dostop do tujih trgov;

Zelene in digitalne tehnologije

21. UPOŠTEVAJOČ, da je za trajnostno prihodnost, ki bo obetavnejša za naslednjo generacijo, potrebno uspešno in učinkovito součinkovanje med intelektualno lastnino in inovacijami na znanstveni in poslovni osnovi;
22. PRIZNAVA, da je treba razpravljati o pomenu zaščite inovativnih rešitev v zelenih in digitalnih tehnologijah kot sredstva za spodbujanje gospodarske rasti in trajnostnega razvoja modernih družb;

23. SE STRINJA, da so pravice intelektualne lastnine bistvene kot spodbuda za razvoj in razširjanje trajnostnih in okolju prijaznih tehnologij, kot je navedeno v sklepih konference OZN o podnebnih spremembah iz leta 2019, ki so države in poslovne organizacije spodbudili k bolj družbeno in okoljsko odgovornemu ravnanju, kar je privedlo tudi do uporabe pravic intelektualne lastnine kot orodja za oblikovanje sodelovalnih strategij za souporabo tehnologij;
24. IZPOSTAVLJA, da sta zeleno in digitalno področje pomembni za okrevanje gospodarstva in razvoj podjetij, vključno z MSP, zlasti prek zelenih in digitalnih tehnologij ter odprtih inovacij kot strategije, ki so vključene v akcijski načrt za intelektualno lastnino;
25. POUDARJA, da mora EU kar najboljše izkoristiti odlične rezultate, ki jih dosega na področju raziskav in inovacij, da bi podprla zeleni in digitalni prehod gospodarstva EU, vključno z uspešno uporabo pametne zaščite in upravljanja intelektualne lastnine s pomočjo učinkovitih mehanizmov za souporabo intelektualne lastnine in prenos tehnologij;
26. MENI, da je treba nujno zagotoviti, da bo intelektualna lastnina še naprej dejavnik, ki omogoča digitalni in zeleni prehod, saj se strinja, da bi se morala na to osredotočiti odporna, prodorna in trajnostna EU;
27. POZIVA Komisijo in države članice, naj zagotovijo čim večje spodbude, da se izkoristi potencial za ustvarjalnost in inovacije na področju zelenih in digitalnih tehnologij po vsej EU;

Uveljavljanje pravic intelektualne lastnine

28. POZDRAVLJA vztrajna prizadevanja javnega in zasebnega sektorja za boj proti spletnim in drugim kršitvam pravic intelektualne lastnine ter za to, da se obrne trend rasti teh kršitev, in se zavzema za okrepitev teh prizadevanj glede na pomembno vlogo, ki jo imajo lahko nove tehnologije pri doseganju ciljev na tem področju;

29. MENI, da je za boj proti kršitvam pravic intelektualne lastnine nujna uspešna uporaba obstoječega pravnega okvira, in POUDARJA, da je za boj proti kršitvam pravic intelektualne lastnine pomembna ustrezna zmogljivost organov kazenskega pregona;
30. da bi se za kršitve pravic intelektualne lastnine lahko sprejeli ustrežnejši ukrepi, MENI, da je treba spodbuditi razmislek o preprečevanju kaznivih kršitev pravic intelektualne lastnine, zlasti ponarejanja in piratstva, in boju proti njim ter – zaradi vpletenosti organiziranih kriminalnih združb – o njihovi povezanosti z mednarodnim gospodarskim in finančnim kriminalom, vključno s pregledom stanja, kar zadeva morebitne pravne razlike med kazenskopravnimi okviri držav članic, morebitne vrzeli v kazenskem pravu in kazenskem pregonu ter pravne in praktične ovire za čezmejno sodelovanje znotraj EU;
31. POZDRAVLJA poročilo Komisije o delovanju Memoranduma o soglasju o prodaji ponarejenega blaga prek interneta⁸; UPOŠTEVAJOČ, da podpisnice menijo, da je memorandum o soglasju dragocen instrument za izmenjavo informacij in dobrih praks ter za zagotavljanje uspešnega sodelovanja med imetniki pravic in spletnimi platformami. Ker je količina ponarejenega blaga na spletnih trgih še vedno nesprejemljivo visoka, MENI, da bo ta prizadevanja močno okrepil akt o digitalnih storitvah in prihodnji nabor orodij EU za boj proti ponarejanju;
32. MENI, da si mora EU nujno prizadevati za zmanjšanje obstoječih šibkih točk, tako da oceni, ali je treba posodobiti obstoječi pravni okvir, s čimer bo zagotovila pametno in strateško uporabo intelektualne lastnine ter se uspešno borila proti kršitvam pravic intelektualne lastnine;
33. POUDARJA, da mora biti boj proti kršitvam pravic intelektualne lastnine, vključno s ponarejanjem in piratstvom, uvrščen med prednostne naloge vseh ustreznih politik Unije;

⁸ Dok. 10189/20.

Patenti

34. PONAVLJA, da ceni dragocene razprave v upravnem svetu Evropske patentne organizacije, tudi v odboru za patentno pravo, o možnosti patentiranja postopkov vzgoje rastlin ali živali, ki so v svojem bistvu biološki, in proizvodov, pridobljenih s takimi postopki, katerih cilj je na podlagi pristopa, ki temelji na dokazih, doseči poglobljeno razumevanje Direktive 98/44/ES o pravnem varstvu biotehnoloških izumov in ustreznih določb Evropske patentne konvencije; POZDRAVLJA spremljanje in poročanje, ki ga je začel Evropski patentni urad v zvezi s postopki podeljevanja patentov v skladu z mnenjem razširjenega pritožbenega senata Evropskega patentnega urada G 3/19 z dne 14. maja 2020;
35. OPOZARJA, da je namen dodatnih varstvenih certifikatov inovatorjem nadomestiti izgubo dejanskega patentnega varstva zaradi časa, ki je potreben za obvezna klinična preskušanja in postopke za pridobitev dovoljenja za promet, s čimer se spodbujajo inovacije v Uniji in prispeva k preprečevanju selitve teh industrij iz Unije;
36. UPOŠTEVAJOČ, da se dodatni varstveni certifikati podeljujejo na nacionalni ravni, zaradi česar lahko v EU prihaja do različnih odločitev in posledično vzporednih sodnih postopkov, to pa bi lahko v EU privedlo do neučinkovitosti, pravne negotovosti ter pomanjkanja jasnosti in predvidljivosti;
37. PRIZNAVA, da si je treba še naprej prizadevati za koherentnejši sistem in da je treba v zvezi s tem preučiti nadaljnje bolj harmonizirane rešitve za premagovanje morebitnih obstoječih ovir; POZDRAVLJA prizadevanja iz akcijskega načrta za pravice intelektualne lastnine za izboljšanje sistema dodatnega varstvenega certifikata.